

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011, dep.
0030 Oslo

Vår referanse:

Arkivkode:

Saksbehandler: Sigrid J. Askum

Deres referanse:

Dato: 01.02.2016

Høringsuttalelse – Forskrift om styringssystem i helse- og omsorgstjenesten

Innledning

Det vises til utsendt høringsnotat 30.10.2015 fra Helse- og omsorgsdepartementet om forskrift om styringssystem i helse- og omsorgssektoren, med svarfrist 1.februar 2016. Forslaget viderefører dels gjeldende forskrift, om internkontroll i helse- og omsorgstjenesten, i en noe endret struktur. Det foreslås samtidig en ytterligere utvidelse og detaljering av kommunens plikter. Det foreslås også å gå bort fra begrepet internkontroll, og istedenfor gi en rettslig regulering av styringssystemet i helse- og omsorgssektoren.

Forholdet til kommunelovutvalgets innstilling

Det regjeringsnedsatte kommunelovutvalget skal fremme sin utredning om en ny kommunelov innen 10. mars 2016. Det fremgår av utvalgets mandat (pkt 3.7) at utvalget skal vurdere bestemmelsene om internkontroll. I den forbindelse kan utvalget vurdere om eksisterende bestemmelser om internkontroll i spesiallovgivningen bør oppheves og eventuelt innarbeides i ny kommunelov, eller erstattes av nye bestemmelser i kommuneloven. KS mener at Helse- og omsorgsdepartementet bør avvente framleggelsen av denne utredningen, etterfølgende høring og den politiske behandling av forslag som berører internkontrollkrav i spesiallovgivningen, til kommunelovutvalget har fremlagt sin utredning og den nærmere oppfølgingen av denne er ferdig. Etter KS mening vil det å regulere kravene til internkontroll i kommuneloven, bidra til en mer helhetlig og effektiv internkontroll i kommunene fremfor en fortsatt sektorisert regulering av internkontroll/styringssystemer for de ulike sektorene

Merknader til realitetsendringer i ny forskrift

Departementets forslag synes å innebære en vidtgående rettslig regulering av et styringssystem i kommunen. KS er skeptisk til at sentrale deler av kommunens ledelse og virksomhetsstyring rettsliggjøres. Forskriften synes å favne så vidt at det er krevende, eller ikke mulig, å vurdere rekkevidden av hva forskriften pålegger kommunen, og enda mindre hvilke pålegg tilsynsmyndighetene vil kunne gi med hjemmel i forskrift. Dersom sentrale myndigheter over tid, med basis i ny forskrift, stiller utvidede krav til både prosedyrer og det materielle innholdet i tjenestene, som kommunen ikke er økonomisk kompensert for å gjennomføre, vil gapet mellom forventningene til kommunene og hva kommunen med rimelighet kan levere øke ytterligere.

KS frykter at en så vid rettslig regulering av kommunens plikter også vil svekke kommunens, og også tilsynsmyndighetenes fokus på risikovurderinger, som er en helt sentralt virkemiddel for å oppnå en god internkontroll.

KS mener at det i høringsbrevet heller ikke i tilstrekkelig grad er tatt hensyn til de forskjeller som er mellom spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten. Mange av tjenestene som gis i

spesialisthelsetjenesten er kortvarige prosesser basert på diagnoser. Kommunens rolle er mer omfattende, og tjenester med utgangspunkt i funksjonsnivå kan kreve omfattende tverrfaglig oppfølging fra mange instanser. Det tilsier en annen rettslig regulering i kommunene sammenlignet med spesialisthelsetjenesten.

Konklusjon

KS anbefaler at arbeidet med ny forskrift om styringssystem i helse- og omsorgssektoren stilles i bero til det er endelig konkludert på eventuelle forslag fra kommunelovutvalget om å flytte sektoriserte bestemmelser om internkontroll i særlover til kommuneloven i den hensikt å oppnå en helhetlig og samlet regulering av internkontroll i kommuneloven.

Med vennlig hilsen

Helge Eide
Områdedirektør

Inger Østensjø
avdelingsdirektør